

[Kr. Johansen.]

Ord findes i Folketingstidenden for 1911—12 Sp. 3584 ff. Han udtalte her:

„Jeg vil ønske dette Lovforslag, i hvilket der er lagt mange gode Tanker og megen god Villie, den bedst mulige Fremtid, men jeg vilde dog gerne have det reformeret noget i Tilslutning til de to Synspunkter, der ere nedlagte deri, og som ere Venstres Programudtalelse med Hensyn til Skolen. Den gaar ud paa, at Skolen bør have sit eget selvstændige Tilsyn, der indrettes paa Grundlag af Samarbejde med Forældrene. Det er dette Synspunkt, jeg meget gerne vil have virkeliggjort i vor Skolelovgivning. Den sidste Del, om Samarbejdet med Forældrene, er jo sket Fyldest i dette Lovforslag, den første Del derimod synes jeg ikke helt kommer til sin Ret. Det er ud fra dette Synspunkt, at jeg ønsker, at Præsten ikke skal være født Medlem af Skolekommissionen, saa lidt som Provsten af Skoledirektionen.“

Og saa føjer han senere til:

„...baade for Kirkens og Skolens Skyld bør Præsten ikke være født Medlem af Skolekommissionen“.

Dr. Moltesen udtaler altsaa, at han her er i Overensstemmelse med Venstres Programudtalelse med Hensyn til Skolelovgivning paa det Tidspunkt. Der skete saa det under denne Sags Behandling, at 3 Partier i det Udvalg, der var nedsat: Venstre, Radikale og Socialdemokrater, enedes om at fjerne Præsten som selvskrevet Medlem af Skoletilsynet, og i den Form blev Lovforslaget vedtaget i Folketinget i Foraaret 1912. Undervisningsministeren erklærede, da Lovforslaget kom til anden Behandling, at han for sit Vedkommende ikke havde noget imod denne Ændring. Tværtimod, han mente kun, at det, han havde foreslaaet, skulde være en Overgangsform, og han havde intet imod at forlade den allerede nu. Ministeren gør samtidig et Par Bemærkninger til det, der er blevet sagt om, at naar Præsten skulde være henvist til at vælges til Medlem af Skoletilsynet ligesom enhver anden, vilde mange Præster ikke tage imod Valg. Han udtaler derom, at naar Interessen fra Præstens Side ikke er større, saa vil han sikkert heller ikke være saa værdifuld for Skolens Tilsyn, at han ikke godt kan undværes.

Jeg maa i denne Forbindelse gøre et Par Bemærkninger til det, den ærede Ordfører for Venstre (Stegger Nielsen) sagde om Valg af Skoletilsynet og om, at Præsten skulde til at tage Parti. Det er ikke min Op-

fattelse, at disse Skolevalg vil blive i saa høj Grad politisk prægede som adskillige andre, særlig de rent kommunale Valg. Jeg tror, det i det allervæsentligste vil blive Fredsvalg! De Afgivelser, der sker fra denne Regel, vil i og for sig ikke kunne gøre nogen Skade; det kan maaske ogsaa være heldigt, at man nu og da markerersine Standpunkter. Men Valgene vil sikkert, navnlig ude i Landkommunerne, i stor Udstrækning blive Fredsvalg, og det almindelige vil vel ogsaa blive, at man vælger Præsten ind i Skolens Tilsyn. Jeg for mit Vedkommende kender mange Præster i den danske Folkekirke, som jeg gerne vil være med til at give en Plads i Skoletilsynet, men jeg kender ogsaa adskillige, som jeg helst vil være fri for at have deri. Og det, jeg ønsker, er, at der aabnes Mulighed for at blive fri for de Præster, man finder uegnede til denne Gerning, for saadanne kan jo findes indenfor denne Kreds.

I Forbindelse med det, jeg her omtaler, vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger om den saakaldte store Skolekommissions Betænkning. Denne Betænkning, der blev afgivet i 1923, angaar selvfølgelig ogsaa Skoletilsynet, og i den udtaler et Flertal sig, i Overensstemmelse med, hvad der ogsaa har været fremme tidligere, for, at Skolens Tilsyn vælges af Befolkningen, at der ikke er noget selvskrevet Element i dette Tilsyn, og at det fagligt-pædagogiske Tilsyn udøves gennem Amtsskolekonsulenten. Blandt dem, der har underskrevet denne Betænkning, vil man finde saa gode Navne som Klaus Berntsen, daværende Landstingsmand Ejsing, Højskoleforstander Nørgaard og Biskop Sørensen. Og man begrunder sit Standpunkt — det findes i Betænkningen Side 366 — med, at Befolkningen nu er saa langt fremme i Oplysning og saa skolet gennem offentlig Virksomhed og deraf følgende administrativt Arbejde, at det nu vil være unaturligt at drage særlig Præsten frem til Deltagelse i Skolestyret, og at det heller ikke af Hensyn til Religionsundervisningen er nødvendigt at have et særligt Tilsyn:

„Ansvar for Børnenes religiøse Opdragelse“ — hedder det videre — „hvilser nemlig først og fremmest paa Forældrene, og man kan derfor ikke se andet, end at den af Forældrene valgte Skolekommission ogsaa maa kunne føre Tilsynet med den religiøse Opdragelse og Undervisning i Skolen.“

Der henvises til, at det jo staaar Befolkningen frit for at vælge Præsten ind i Skoletilsynet. Man mener, at der hermed er